

Sygn. akt I Ns 184/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Andrzej Kirsch

Sędziowie: SO Małgorzata Chomiuk

SO Jolanta Hryciuk (spr.)

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Makać

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku S. W.

z udziałem M. O.- Komisarza Wyborczego w S. i W. B.- Przewodniczącej Obwodowej Komisji Wyborczej Nr (...) w G.

o stwierdzenie nieważności wyborów

postanawia:

I. stwierdzić nieważność wyborów do Rady Gminy w S. w Okręgu Wyborczym Nr (...) przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 r.,

II. stwierdzić wygaśnięcie mandatu radnego R. O. wybranego do Rady Gminy w S. w Okręgu Wyborczym Nr (...),

III. przeprowadzić ponowne wybory na jeden mandat radnego do Rady Gminy w S. w Okręgu Wyborczym Nr (...) poczynając od powołania nowej obwodowej komisji wyborczej, a następnie przeprowadzenia ponownego głosowania.

Sygn. akt I Ns 184/14

UZASADNIENIE

W dniu 28 listopada 2014r. S. W. działając na podstawie art. 392§1 w zw. z art. 82§ 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. Kodeks wyborczy (Dz. U. nr 21, poz. 112 ze zm.) złożył protest wyborczy przeciwko ważności wyborów samorządowych odbywających się 16 listopada 2014r. w okręgu wyborczym nr (...) w G. w związku z nieprawidłowością w ilości wydanych kart do głosowania w stosunku do liczby wyborców głosujących w okręgu.

W uzasadnieniu podniósł, iż w okręgu wyborczym nr (...) zarejestrowanych było 591 wyborców. Obwodowa komisja wyborcza posiadała 568 kart do głosowania. W dniu wyborów na liście podpisało się 365 osób. Po zliczeniu głosów komisja ustaliła, iż oddano 366 głosów, zaś wydano 365 kart do głosowania. Skarżący wskazał, iż oznacza to, iż dopuszczono się nieprawidłowości w przebiegu wyborów. Karty do głosowania są drukami ścisłego zarachowania i należy wydawać ich tyle, ilu zgłasza się wyborców w danej komisji. Służy to unikaniu manipulacji i nieprawidłowości w procesie wyborczym. Zdaniem skarżącego doszło do rażącego naruszenia art. 52 §2 kodeksu wyborczego, a w konsekwencji konieczności powtórzenia wyborów w danej komisji w sposób prawidłowy i zgodny z prawem. S. W.

podniósł, iż sumaryczny wynik głosów jest wyższy o jeden głos niż liczba uczestniczących w wyborach, co może wpływać znacząco na wynik wyborów i decydować o uzyskaniu przez danego kandydata mandatu.

Na rozprawie S. W. popierał protest wyborczy. Wnosił o stwierdzenie nieważności wyborów do Rady Gminy w S. R. O. w okręgu wyborczym nr (...).

Przewodnicząca Obwodowej Komisji Wyborczej nr(...)w G. W. B. wniosła o oddalenie protestu.

Komisarz Wyborczy w S. wniósł o oddalenie protestu.

Sąd ustalił, co następuje:

S. W. na dzień 16 listopada 2014r. był wpisany w spisie wyborców w obwodzie głosowania nr (...) w Zespole Szkół w G. w wyborach do rad gmin, powiatów, sejmików województwa oraz wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (zaświadczenie k.7).

W dniu 16 listopada 2014r. odbyły się wybory do Rady Gminy w S., na Wójta Gminy S., do sejmiku województwa i do Rady Powiatu (...).

Wybory do Rady Gminy w S. odbywały się w czterech okręgach wyborczych (protokoły wyników głosowania k. 17-28, zestawienia wyników głosowania w okręgach wyborczych k. 75-82).

S. W. był kandydatem na radnego do Rady Gminy w S. z okręgu wyborczego nr (...). Oprócz S. W. o jeden mandat radnego w tym okręgu ubiegało się jeszcze trzech kandydatów A. Z., R. O. i A. T..

Uprawnionych do głosowania w okręgu nr(...) było 591 osób. Obwodowa Komisja Wyborcza z siedzibą w Zespole Szkół w G., której przewodniczącą była W. B. otrzymała 568 kart do głosowania. W trakcie głosowania wydano wyborcom 365 kart, zaś po zakończeniu głosowania z urny wyjęto 366 kart. Komisja ustaliła, iż oddano 10 głosów nieważnych i 356 głosów ważnych, zaś na poszczególnych kandydatów oddano: na A. Z. 66 głosów, na R. O. 127 głosów, na S. W. 127 głosów i na A. T. 36 głosów. Komisja w protokole zamieściła uwagę, iż różnica pomiędzy liczbą kart wydanych a wyjętych z urny wynika prawdopodobnie z faktu, iż dwie karty skleły się i zostały wydane jednemu wyborcy (protokół wyników głosowania z okręgu wyborczego nr(...) k. 17-19, zestawienie wyników głosowania w okręgu wyborczym k. 75-76).

Z uwagi na fakt, iż dwóch kandydatów na radnego do Rady Gminy w S. otrzymało jednakową liczbę głosów tj. po 127, Gminna Komisja Wyborcza w S. w dniu 17 listopada 2014r. przeprowadziła losowanie w obecności pełnomocników wyborczych. W wyniku przeprowadzonego postępowania wylosowano kandydata R. O. (protokół z wyborów k. 59-74).

W wyborach na Wójta Gminy S. w obwodzie nr (...) wyborcom wydano do głosowania 1116 kart, zaś po zakończeniu głosowania z urny wyjęto 1117 kart. Komisja w protokole zamieściła uwagę, iż różnica pomiędzy liczbą kart wydanych a wyjętych z urny wynika prawdopodobnie z faktu, iż dwie karty skleły się i zostały wydane jednemu wyborcy (protokół wyników głosowania w obwodzie na kandydatów na wójta k. 29-31). 17 listopada 2014r. Gminna Komisja Wyborcza w S. sporządziła protokół wyników głosowania i wyników wyborów Wójta Gminy S., z którego wynika, iż karty do głosowania wydano 3582 wyborcom, zaś z urny wyjęto 3583 karty (protokół k.32-35).

W wyborach do sejmiku województwa w obwodzie nr (...) w S. karty do głosowania wydano 1116 wyborcom, zaś z urny wyjęto 1117 kart. Komisja w protokole zamieściła uwagę, iż różnica pomiędzy liczbą kart wydanych a wyjętych z urny wynika prawdopodobnie z faktu, iż dwie karty skleły się i zostały wydane jednemu wyborcy (protokół k. 36-39).

W wyborach do rady powiatu wydano 1116 kart, zaś z urny wyjęto 1117 kart. Komisja w protokole zamieściła uwagę, iż różnica pomiędzy liczbą kart wydanych a wyjętych z urny wynika prawdopodobnie z faktu, iż dwie karty skleły się i zostały wydane jednemu wyborcy (protokół k.40-44).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 82 § 2 kodeksu wyborczego protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania. Mając na uwadze treść tego przepisu w zestawieniu z treścią zaświadczenia Wójta Gminy S. o wpisaniu S. W. w spisie wyborców (k.7), uznać należy, iż S. W. był osobą uprawnioną do wniesienia protestu.

Protest wyborczy S. W. Sąd uznał za zasadny.

Zgodnie z art. 82 § 1 kodeksu wyborczego przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub

2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Stwierdzić należy, iż aby ustalić nieważność wyborów musi istnieć związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy naruszeniem przepisów kodeksu wyborczego a wadliwością procesu głosowania i ustalania wyników wyborów. Oznacza to, iż nie każde naruszenie przepisów kodeksu wyborczego musi prowadzić do uznania wyborów za nieważne, ale mogą zdarzyć się takie naruszenia, które będą skutkować nieważnością.

S. W. zarzucił naruszenie art. 52§2 kodeksu wyborczego.

Zgodnie z art. 52 § 2 kodeksu wyborczego wyborca otrzymuje od komisji kartę do głosowania właściwą dla przeprowadzanych wyborów, opatrzoną jej pieczęcią. Wyborca potwierdza otrzymanie karty do głosowania własnym podpisem w przewidzianej na to rubryce spisu wyborców. Jak wynika z protokołu wyników głosowania do Rady Gminy w S. w okręgu wyborczym nr (...) wydano wyborcom 365 kart do głosowania, co jest równoznaczne z liczbą podpisów w spisie wyborców. Jak się okazało po zakończeniu głosowania, w urnie znajdowało się 366 kart. Z protokołu Obwodowej Komisji Wyborczej w G., jak również w wyjaśnieniach przewodniczącej komisji W. B. złożonych na rozprawie w dniu 5 stycznia 2015r. wynika, iż Komisja ustaliła, iż dwie karty do głosowania mogły ulec sklejeniu i zostały wydane jednemu wyborcy. Sąd uznał, iż ile mogło dojść do sklejenia kart w wypadku karty do głosowania na radnego czy wójta, jest to niemożliwe w wypadku kart do głosowania do rady powiatu czy sejmiku województwa, które składały się z kilku kart i miały postać tzw. „książeczek”. Ponieważ różnica o jedną kartę zaistniała w przypadku wszystkich głosowań tj. do rady gminy, na wójta, do rady powiatu i do sejmiku województwa, co potwierdzają załączone protokoły wyników głosowania, rodzi to wątpliwości, czy głosowanie zostało przeprowadzone przez komisję prawidłowo i jaka jest rzeczywista przyczyna rozbieżności w zakresie ilości kart wydanych z ilością kart wyjętych z urny. Przewodnicząca komisji dopiero na rozprawie wskazywała, iż komisja miała wątpliwości co do jednego podpisu i go nie uznała. Stwierdzić należy, iż w protokole taka uwaga nie została zamieszczona, co z kolei powoduje, iż nie można przyjąć tej okoliczności za udowodnioną. Powstaje zatem wątpliwość, skąd w urnie znalazła się jedna karta do głosowania więcej, a przyczyny takie mogły być różne.

W sprawie o ustalenie ważności wyborów Sąd nie może opierać się na przyczynach mniej lub bardziej prawdopodobnych czy przypuszczeniach. Mając na uwadze opisane okoliczności, wobec faktu, iż wyborcom wydano 365 kart, zaś z urny wyjęto 366 kart Sąd uznał, iż obwodowa komisja wyborcza dopuściła się naruszenia przepisów dotyczących głosowania tj. art. 52 §2 kodeksu wyborczego. Skarżący podniósł, iż zgodnie z art. 415 kodeksu wyborczego w gminie niebędącej miastem na prawach powiatu o wyborze na radnego rozstrzyga liczba ważnie oddanych głosów na poszczególnych kandydatów. W okolicznościach niniejszej sprawy, w sytuacji, kiedy dwóch kandydatów do Rady Gminy w S. otrzymało taką samą ilość głosów, a w konsekwencji wybór radnego R. O. został rozstrzygnięty w

losowaniu, nie ulega wątpliwości, iż naruszenie to miało wpływ na wynik wyborów. Różnica jednego głosu, w wypadku dwóch kandydatów, którzy otrzymali tę samą liczbę głosów, mogła mieć decydujące znaczenie i pozwoliłaby uniknąć procedury losowania.

W związku z powyższym Sąd uznał, iż naruszenie przez komisje wyborczą przepisów dotyczących głosowania miało wpływ na wynik wyborów. W konsekwencji Sąd na podstawie art. 394§2 kodeksu wyborczego stwierdził nieważność wyborów do Rady Gminy w S. w okręgu wyborczym nr (...) przeprowadzonych 16 listopada 2014r. Na podstawie art. 394§3 kodeksu wyborczego Sąd stwierdził wygaśnięcie mandatu radnego R. O. wybranego do Rady Gminy w S. w okręgu wyborczym nr (...) oraz zarządził przeprowadzenie ponownych wyborów na jeden mandat radnego do Rady Gminy w S., poczynając od powołania nowej obwodowej komisji wyborczej i przeprowadzenia ponownego głosowania. Z uwagi na fakt, iż podstawą orzeczenia o nieważności wyborów do Rady Gminy w S. było naruszenie przez obwodową komisję wyborczą przepisów kodeksu dotyczących głosowania Sąd zarządził na podstawie art. 396 §3 kodeksu wyborczego powołanie nowej obwodowej komisji wyborczej.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w postanowieniu.